

TARİH ÖNCESİ DEVİRLER**A - Taş Devri** (MÖ 600.000 – 5.500)

Üç döneme ayrılır:

Kabataş (Eski Taş) Devri (MÖ 600.000 – 10.000)

- **Henüz araç gereç yapımı yoktur.**
- İnsanlar toplayıcılıkla geçinmektedirler.
- **En ilkel ve en uzun süren dönemdir.**
- Türkiye’de bu döneme ait kalıntıların bulunduğu yerler **Antalya’da Karain, Beldibi ve Belbaşı mağaraları** ile İstanbul’daki Yarımburgaz mağaralarıdır.
- Yarımburgaz Mağarası, Türkiye’de bilinen en eski yerleşim yeridir.

Yontma Taş Devri (MÖ 10.000 – 8.000)

- **Ağaç-gereç yapımı** ve avcılık başlamıştır.
- İnsanlar mağaralarda yaşamışlardır.
- **Mağara duvarlarındaki resimlere ilk defa bu dönemde rastlanmıştır.**
- Devrin sonlarına doğru **ateş bulunmuştur.**
- Türkiye’de bu dönemi aydınlatan merkezlerden bazıları Adıyaman Palanlı Mağaraları, **Antalya Beldibi**, Ankara Macunçay, Göller yöresi Baradiz, Samsun Tekkeköy mağaralarıdır.

Cilalı Taş Devri (MÖ 8000 – 5500)

- **Topraktan araç-gereç yapımı başlamış** ve seramik sanatının temeli atılmıştır.
- **İnsanlar yerleşik hayata geçmiş ve üretici konuma geçmişlerdir.**
- Köyler kurulmaya başlamıştır.
- **Tarım faaliyetleri başlamış, hayvanlar evcilleştirilmiştir.**
- Bitki liflerinden elbiseler yapılmıştır.
- Ticaretin temelleri atılmıştır.
- Türkiye’nin Cilalı Taş Devrine ait yerleşim merkezleri, **Diyanbakır Çayönü, Konya Çatalhöyük**, Burdur Hacılar, Gaziantep Sakçagözü’dür.

❖ **Diyanbakır Çayönü, Türkiye’de Cilalı Taş Devrinde kurulan ilk köy yerleşim yeridir.**

❖ **Konya Çatalhöyük, insanlık tarihinin ilk şehir yerleşmesi olarak kabul edilmektedir.**

B - Maden Devri: Üç döneme ayrılır:**Bakır Devri:**

- **Kolay işlenebilir olduğu için insanlığın ilk kullandığı maden bakırdır.**
- Bakırın kullanılması ile maden devri başlamıştır.
- Türkiye’de bu döneme ait merkezler arasında **Çorum Alacahöyük**, Denizli Beycesultan, Çanakkale Kumtepe ve Truva, Samsun İkiztepe gibi yerleşim yerleri bulunmaktadır.

Tunç Devri:

- İnsanlar bakır ve kalayı karıştırıp tunç elde etmişlerdir.
- **Devlet düşüncesi ortaya çıkmıştır.**
- **İlk site devletleri kurulmuş, arkasından büyük devletler kurulmuştur.**
- Türkiye’de bu dönemi aydınlatan en önemli merkezler arasında Ankara’da Ahlatlıbel, **Kayseri’de Kültepe** yer almaktadır.

Demir Devri:

- **Devrin sonlarına doğru yazı bulunmuştur.**
- Türkiye’nin bu döneme ait yerleşim merkezleri: **Çanakkale Truva**, Denizli Beycesultan, Kayseri Kültepe, Van Tilkitepe, **Burdur Hacılar, Yozgat Alişar ve Çorum Alacahöyük.**

Tarih Öncesi Devirlerin Özellikleri:

- **Tarih öncesi dönemlerin devirlere ayrılmasında ve isimlendirilmesinde kullanılan araç ve gereçler etkili olmuştur.**
- Devirler tüm toplumlarda aynı anda yaşanmamıştır.
- Her toplum bütün devirleri sırasıyla yaşamamıştır.
- İnsanların ihtiyaçları icatları ortaya çıkarmıştır.